

24.2.2020

Liikenne ja Viestintäministeriö,
Tieto-osasto

Viite: Liikenne- ja viestintäministeriön 5G-työryhmän puitteissa lähettämä kommenttipyyntö
”Sähköisen viestinnän palvelulain muutosesitys liittyen 5G-verkkojen kyberturvallisuuteen”

Suojelupoliisin kommentti

Suojelupoliisi kiittää Liikenne- ja viestintäministeriötä tilaisuudesta kommentoida 5G työryhmän puitteissa esitystä, jolla EU:n 5G- kyberturvallisuuden riskiarviossa tunnistettujen riskien rajoittamiseen laaditun ”EU 5G-Toolboxin” suositukset sisällytettäisiin kansalliseen sääntelyyn.

Kokonaisuutena arvioiden Suojelupoliisi pitää hyvänä Liikenne- ja viestintäministeriön esitystä sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (SVPL) muuttamiseksi. Sääntelymalli tavoittaa EU Toolboxin tarkoituksen.

Pykälätekstiin Suojelupoliisilla ei ole kommentoitavaa, mutta perusteluihin on eräitä yksittäisiä huomioita.

Valitusmenettely

Perusteluiden mukaan SVPL 244 a § mukainen Liikenne ja viestintäviraston valvontapäätös olisi hallintopäätös, josta voisi valittaa hallinto-oikeuteen.

SVPL 224 a §:n 3. momentissa säädetyn valvontapäätöksen tarkoitus on kansallisen turvallisuuden suojaaminen. Suojelupoliisi arvioi, että normin tarkoitus toteutuisi paremmin, jos valitusmenettelyä ei jätettäisi hallintolain varaan, vaan rajattaisiin tiukemmin: Hallintotuomioistuimessa asianosaisilla on lähtökohtaisesti oikeus saada haltuunsa asiansa käsittelyyn vaikuttava tieto. Hallintolain 7 § mukaan valitusoikeus on kuitenkin kaikilla sellaisilla tahoilla, jonka etuun päätös välittömästi vaikuttaa, eikä vain sillä taholla, johon päätös kohdistuu. Hallintolaki avaisi siten myös verkosta ulos rajatulle laitevalmistajalle mahdollisuuden valittaa päätöksestä. Siten Suojelupoliisi tai muu lausunnonantajaviranomainen joutuisi mahdollisesti avaamaan kansallisen turvallisuuden nojalla suojattavan aineiston kansallista turvallisuutta vaarantavalle taholle. Tällöin pykälän 244 a § tavoite – kansallisen turvallisuuden suojaaminen – jäisi toteutumatta.

Kansallisen turvallisuuden suoja osana kokonaisarviota

Perusteluiden mukaan Liikenne- ja viestintävirasto tekisi ennen 244 a §:n 3. momentin valvontapäätöstä (määräys verkon omistajalle poistaa kansallista turvallisuutta vaarantava verkkolaite verkon kriittisestä osasta) kokonaisarvion, jossa Suojelupoliisin lausunto olisi vain yksi kriteeri lukuisten muiden arviointikriteerien joukossa. Perustelutekstistä jää vaikutelma, että kansallinen turvallisuus voisi jäädä Liikenne- ja viestintäviraston kokonaisarviossa toissijaiseksi

arviokriteeriksi vertailussa sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 1 § tavoitteisiin, kuten esimerkiksi palveluiden edulliseen hintaan tai vapaan kilpailun edistämiseen. Se ei aivan vastaisi EU 5G-Toolboxin tavoitetta.

Lausunnonantajat

Kansallista turvallisuutta vaarantavan kyberuhka torjunta sekä siihen liittyvä tiedonhankinta kuuluu keskeisesti Suojelupoliisin tehtäviin. Eli kuitenkin liene pois suljettua, etteikö jollakin muulla – esimerkiksi Puolustusvoimilla – voisi myös olla kansallisen turvallisuuden vaarantumisen arviointiin liittyvää tietoa. Siten Liikenne- ja viestintäviraston tulisi olla mahdollista kysyä lausuntoa Suojelupoliisin lisäksi tarvittaessa Suojelupoliisin lisäksi myös muulta viranomaiselta.

Teknologianeutraliteetti sekä varautuminen tulevaan tekniseen kehitykseen

Pykälätekstissä viestintäverkon keskeiset osat on muotoiltu hyvin:

”244.1 Viestintäverkkolaitetta ei saa käyttää yleisen viestintäverkon kriittisissä osissa,”

”Kriittinen osa” määritellään perusteluissa tavalla, joka kuvaa hyvin ja täsmällisesti nyt rakennettavia verkkoja, mutta ei välttämättä jätä riittävästi käsitteellistä kasvuvaraa. On odotettavissa, että myös osa tulevista reunalaskentapalvelimista palvelee tietoyhteiskunnan toiminnan kannalta keskeistä päätöksentekoa. Vaihtoehtoisena lähestymistapana olisi antaa enemmän painoa valvovalle viranomaiselle. Jo nyt perusteluissa todetaan:

”Ehdotetun 4 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voisi antaa tarkempia määräyksiä viestintäverkon kriittisten osien teknisestä määrittelystä.”